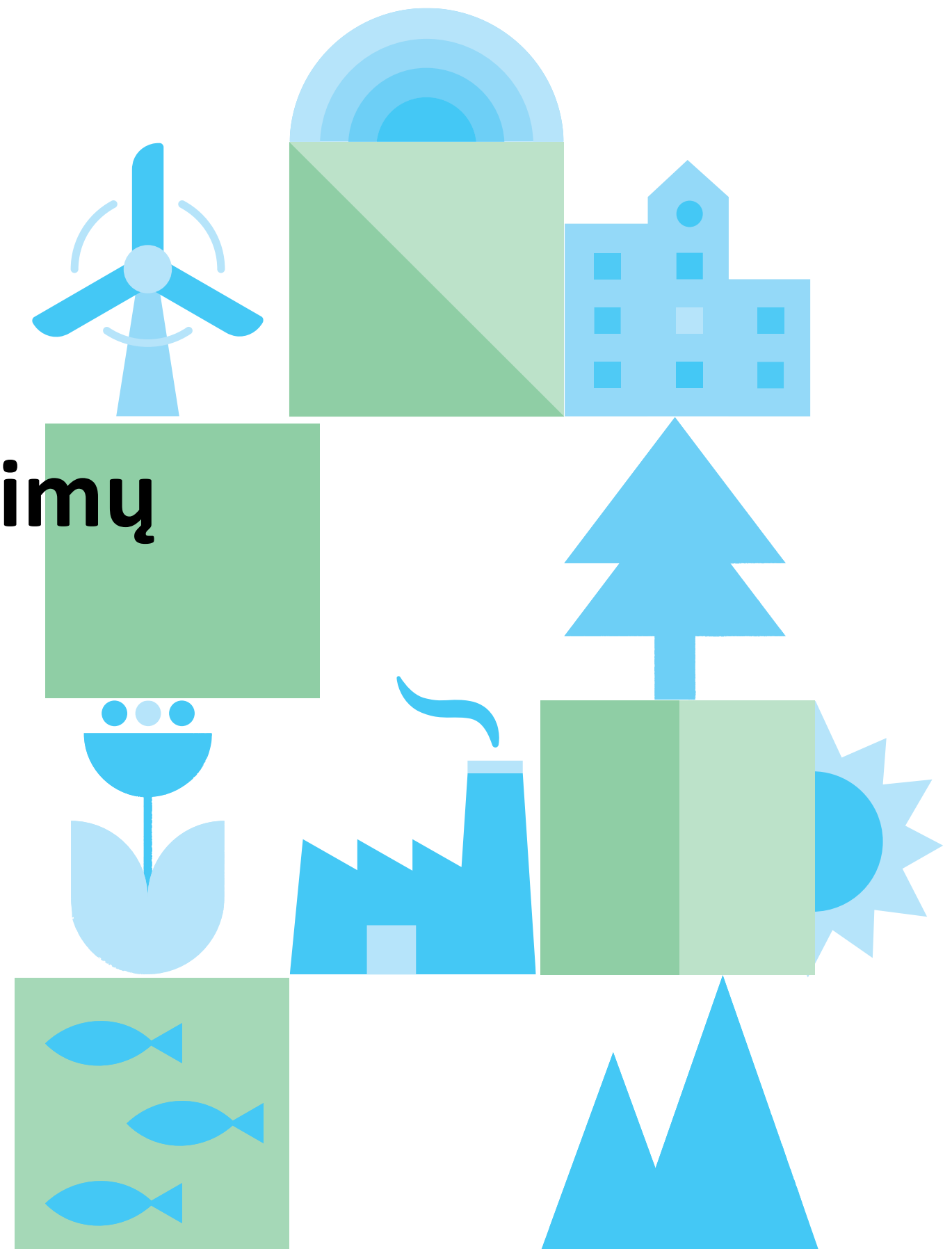

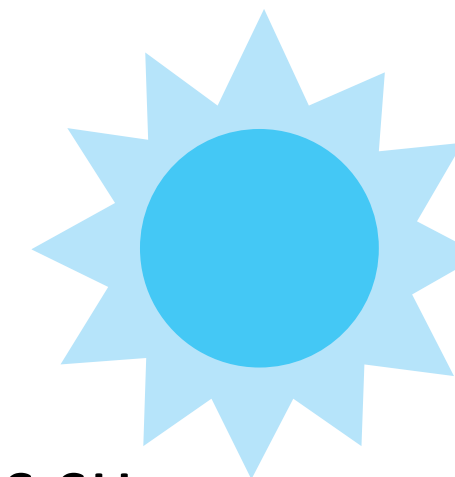

- **NVSC vaidmuo TIPK ir taršos leidimų procesuose**

Taršos prevencijos departamento Taršos integruotos prevencijos skyrius

Temos

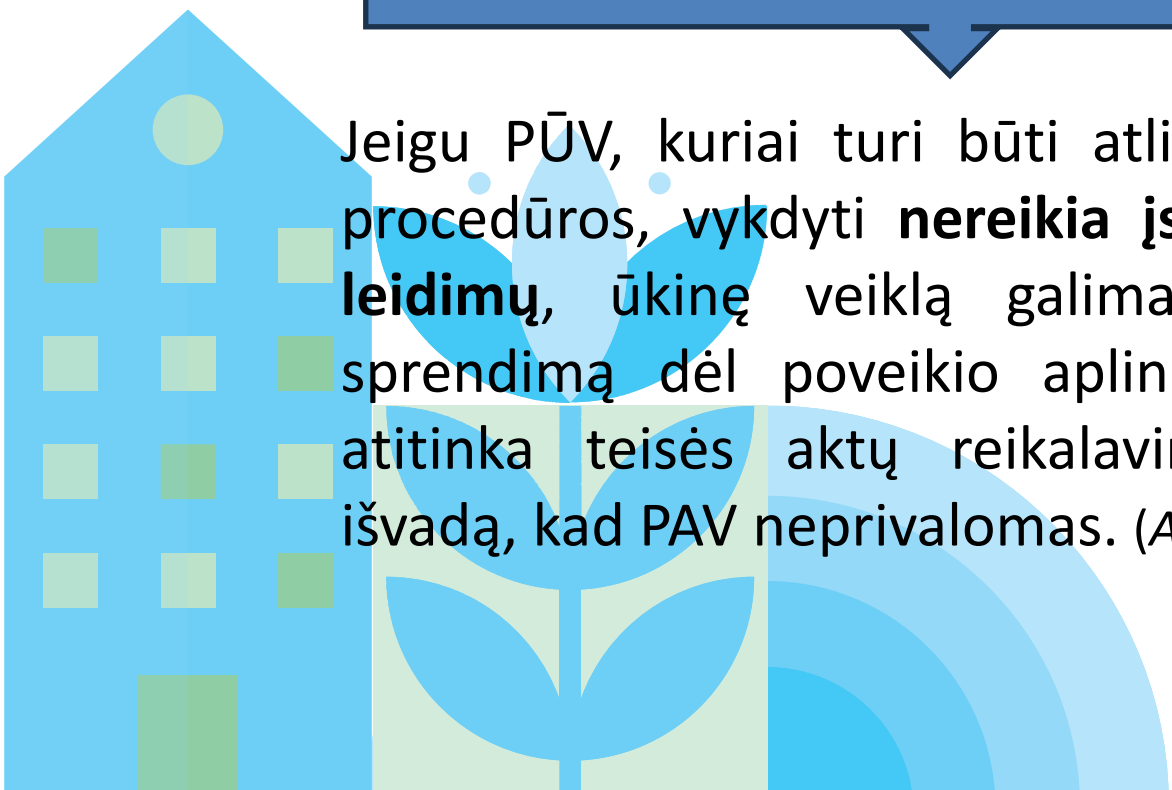
- Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo sąryšis su TIPK ir taršos leidimais
- NVSC vaidmuo TIPK ir taršos leidimų procesuose
- Gerosios – blogosios praktikos pavyzdžiai
- Klausimai

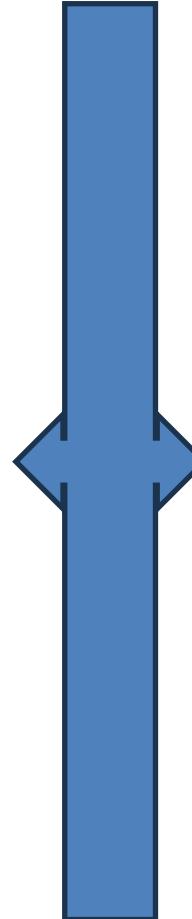
Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo sąryšis su TIPK ir taršos leidimais

Atranka dėl PAV ir (ar) PŪV PAV turi būti atlikti iki įstatymuose įtvirtinto leidimo (statybą leidžiančio dokumento, leidimo naudoti žemės gelmių išteklius arba ertmes, TIPK leidimo, taršos leidimo ir kitų leidimų, privalomų vykdant ūkinę veiklą, įrašytą į planuojamos ūkinės veiklos rūšių sąrašus, nurodytus PAVĮ 1 ir 2 prieduose) išdavimo.

Jeigu atranka dėl PAV ir (ar) PŪV PAV neatlikti, leidimas neišduodamas. (PAVĮ 3 str. 3 d., AAĮ 15 str. 1 d.)

Jeigu PŪV, kuriai turi būti atliktos PAVĮ nustatytos procedūros, vykdyti **nereikia įstatymuose įtvirtintų leidimų**, ūkinę veiklą galima pradėti tik gavus sprendimą dėl poveikio aplinkai, pagal kurį PŪV atitinka teisės aktų reikalavimus, arba atrankos išvadą, kad PAV neprivalomas. (AAĮ 15 str. 3 d.)

Leidimų turinys ir ūkinės veiklos vykdymo ir (ar) ūkinės veiklos užbaigimo sąlygos, jeigu jos nustatomos leidimuose, **turi atitikti** sprendime dėl poveikio aplinkai nustatytas planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo sąlygas, nurodytą ūkinės veiklos mastą, fizines ir technines charakteristikas ir nustatytas priemones reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ir (ar) atkurti tai, kas pažeista, arba atrankos išvadoje nurodytą ūkinės veiklos mastą, fizines ir technines charakteristikas ir nustatytas priemones reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti ir (ar) užkirsti jam kelią. (AAĮ 15 str. 5 d.)

Metodinė informacija Aplinkos ministerijos tinklapyje <https://am.lrv.lt/lt/> :
Taršos prevencija > PŪV PAV > Metodinė ir kita informacija > PŪV,
patenkančių į PAV įstatymo taikymo sritį, sąryšis su leidimais.

* PAVĮ - Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas

** AAĮ - Aplinkos apsaugos įstatymas

Veiklos vykdytojas, eksploatuojantis įrenginį, privalo turėti

Kai atitinka TIPKL taisyklių* 1 priedo kriterijus

Nustatomos sąlygos triukšmo sklidimui ir kvapų valdymui

Kai atitinka TL taisyklių** 1 priedo kriterijus

Nustatomos sąlygos kvapų valdymui, kai eksploatuojamas bent vieną TL taisyklių 1 priedo 1-6 p. kriterijų atitinkantis įrenginys, kuriame bus vykdoma TL taisyklių 1 priedo 1 priedėlyje nurodyta veikla

Kai eksploatuojami organinius tirpiklius naudojantys įrenginiai, kuriems nereikia gauti TIPK ar taršos leidimo ir kuriems taikomos LOJ taisyklės***

Sąlygos triukšmo sklidimui ir kvapų valdymui nenustatomos

Fizinis ar juridinis asmuo, eksploatuojantis ūkinės veiklos objektą ar vykdamas ūkinę veiklą, kai nereikalingas leidimas, privalo laikytis tokiems objektams eksploatuoti ir (ar) ūkinei veiklai vykdyti nustatytų aplinkos apsaugos normatyvų ir aplinkos apsaugos standartų. (AAĮ 19 str. 5 d.)

* LR AM 2013-07-15 įsakymas Nr. D1-528 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“

** LR AM 2014-03-06 įsakymas Nr. D1-259 „Dėl Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“

*** LR AM 2002-12-05 įsakymas Nr. 620 „Dėl Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklių patvirtinimo“

Leidimo keitimo pagrindai

TIPK leidimo

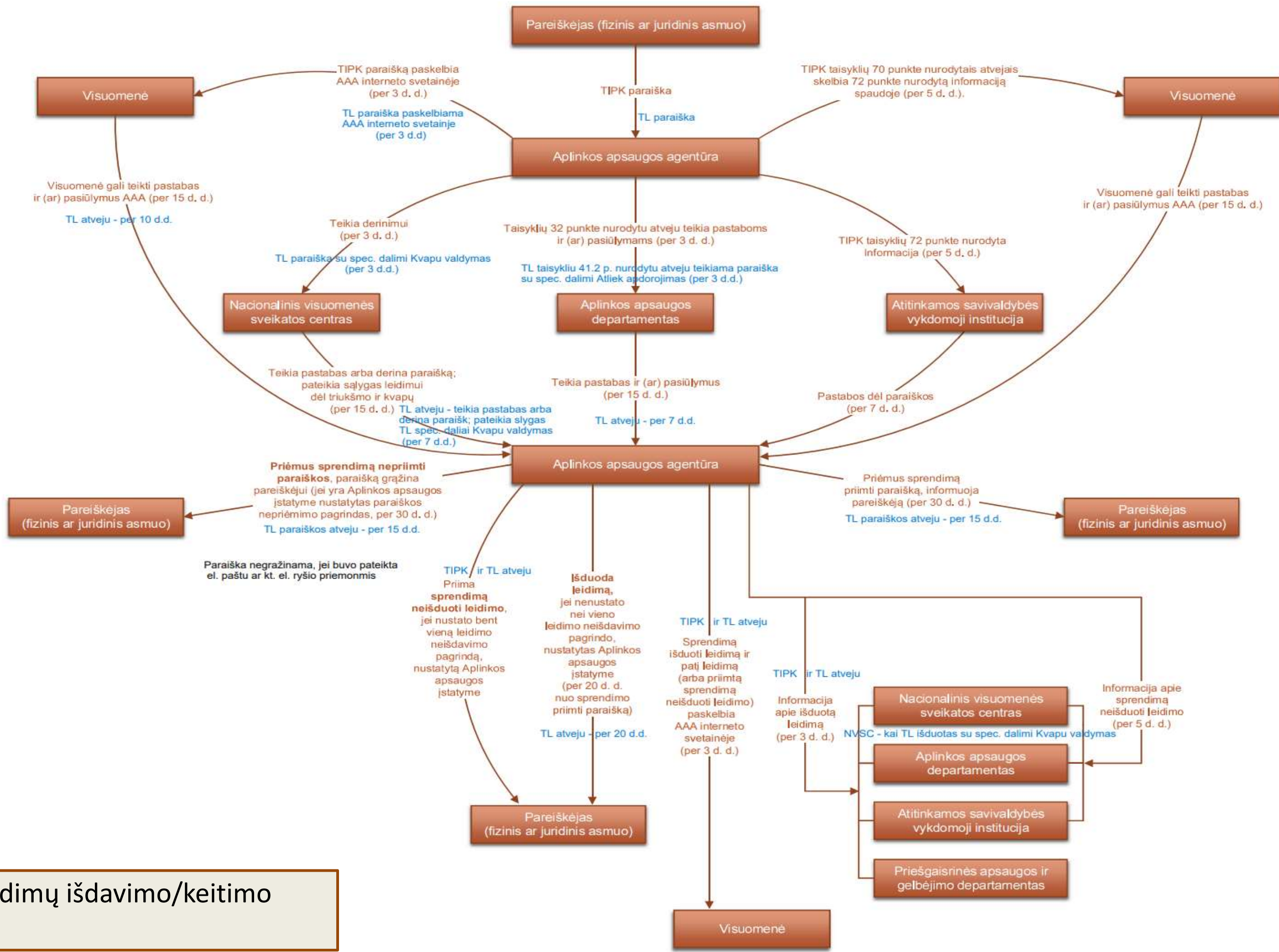
AAĮ 19¹ str. ir 19² str.

Taršos leidimo

- ❑ išduotame leidime nustatytos sąlygos ir terminai, dėl kurių leidimas turi būti pakeistas
- ❑ esamas gamybos būdas neleidžia užtikrinti saugaus įrenginio eksploatavimo ir dėl to įrenginiui saugiai eksploatuoti turi būti naudojami kiti gamybos būdai
- ❑ kai leidimo sąlygos neatitinka įrenginiui taikytinų pakeistų arba naujų geriausių prieinamų gamybos būdų arba jų nepakanka

- ❑ fizinio ar juridinio asmens prašymu, jeigu dėl ūkinės veiklos pakeitimo atsiranda prievolė arba nelieka prievolės turėti atitinkamą taršos leidimo specialiąją dalį (dalis)

- ❑ įsigaliojus naujiems arba pasikeitus tiesiogiai taikomų ES aplinkos apsaugos teisės aktų reikalavimams, aplinkos apsaugą reglamentuojančių LR įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų, aplinkos apsaugos normatyvų, aplinkos apsaugos standartų, aplinkos kokybės normų reikalavimams, kuriais vadovaujantis nustatomos leidimo sąlygos
- ❑ **NVSC nustato, kad, pasikeitus arba įsigaliojus naujiems visuomenės sveikatos priežiūrą reguliuojantiems teisės aktams, leidime turi būti nustatytos griežtesnės ar papildomos triukšmo ar kvapų valdymo sąlygos arba kad turi būti taikomos kitos triukšmo ar kvapų sumažinimo priemonės**
- ❑ fiziniam ar juridiniam asmeniui per 12 mėnesių 2 kartus pažeidus leidimo sąlygas, susijusias su neleistinu teršalų patekimu į aplinką, atliekų susidarymu, laikymu ar apdorojimu arba neteisėtu gamtos išteklių
- ❑ **NVSC per 12 mėnesių 2 kartus nustato pažeidimus ir pateikia sprendimą, kad tokių pažeidimų prevencijai reikia sugriežtinti arba įrašyti papildomas leidimo sąlygas naudojimu, jeigu tokių pažeidimų prevencijai reikia sugriežtinti arba įrašyti papildomas leidimo sąlygas**
- ❑ aplinkos monitoringo ar aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės rezultatai rodo, kad įrenginio leistina tarša daro reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai, todėl būtina TIPK leidime įrašyti išmetamų teršalų ribines vertes pakeisti ar į TIPK leidimą įrašyti naujas ribines vertes

TIPK ir taršos leidimų išdavimo/keitimo procedūros

NVSC vaidmuo TIPK ir taršos leidimų procesuose.

Leidimo sąlygos

TIPK leidimas

(TIPKL taisyklių 68¹. p.)

Taršos leidimas

(TL taisyklių 57 p.)

TIPK leidimo II skyriuje „Leidimo sąlygos“
pateikti duomenys ir (ar) informacija

Taršos leidimo specialiojoje(-siose) dalyje(-yse)
pateikti duomenys ir (ar) informacija

**Triukšmo ir kvapų
išmetimams ir jų valdymo
(mažinimo) priemonėms –
leidimo 16-19 p.**

Leidime nustatomos sąlygos:

1. kurias būtina įgyvendinti iki ūkinės veiklos vykdymo arba įrenginio eksploatavimo pradžios;
2. kurių privaloma laikytis vykdant ūkinę veiklą arba eksploatuojant įrenginį;
3. kurių privaloma laikytis užbaigiant vykdyti ūkinę veiklą arba eksploatuoti įrenginį.

Jei atliktos PAV nustatytos procedūros, leidimo sąlygose įrašoma, kaip turi būti įgyvendintos PAV sprendime nustatytos PŪV įgyvendinimo sąlygos ir priemonės reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ir (ar) atkurti tai, kas pažeista arba atrankos išvadoje nurodytos priemonės reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti ir (ar) užkirsti jam kelią.

**Spec. leidimo dalis „Kvapų
valdymas“**
*tik kai įrenginys atitinka vieną ar
kelis TL taisyklių 1 priede ir 1 priedo
1 priedėlyje nurodytus kriterijus*

Leidimo sąlygų kontrolė

TIPKL taisyklių 13 p., TL taisyklių 87 p.

TIPK leidimo sąlygos

- TIPK leidimo sąlygų, išskyrus NVSC nustatytų sąlygų dėl triukšmo ir kvapų valdymo, laikymosi kontrolę, atlieka **AAD**.
- NVSC nustatytų sąlygų **dėl triukšmo ir kvapų valdymo** laikymosi kontrolę atlieka **NVSC**.

Taršos leidimo sąlygos

- Taršos leidimo sąlygų laikymosi, išskyrus leidimo specialiosios dalies „Kvapų valdymas“ sąlygų laikymosi, kontrolę vykdo **AAD**.
- Taršos leidimo **specialiosios dalies „Kvapų valdymas“ sąlygų** laikymąsi kontroliuoja **NVSC**.

NVSC dalyvavimas peržiūrint leidimo sąlygas

TIPK leidimas

(TIPKL taisyklių 92.12 ir 92.13 p.)

Taršos leidimas

(TL taisyklių 72.9 ir 72.10 p.)

Kai NVSC nustato, kad pasikeitus arba įsigaliojus naujiems visuomenės sveikatos priežiūrą reguliuojantiems teisės aktams

leidime reikia nustatyti griežtesnes ar papildomas triukšmo ar kvapų valdymo sąlygas arba taikyti kitas triukšmo ar kvapų sumažinimo priemones ir pateikia AAA konkrečią informaciją, koks turi būti AAA sprendimo ir pateikia pagrindimą sprendimui priimti (TIPKL taisyklių 92.12 p.).

leidime reikia nustatyti griežtesnes ar papildomas kvapų valdymo sąlygas arba turi būti taikomos kitos kvapų sumažinimo priemonės ir pateikia AAA konkrečią informaciją, koks turi būti AAA sprendimo ir pateikia pagrindimą sprendimui priimti (TL taisyklių 72.9 p.)

fiziniam ar juridiniam asmeniui 2 kartus per metus pažeidus leidime nurodytas triukšmo ar kvapų valdymo sąlygas, NVSC **pateikia sprendimą**, kad tokių pažeidimų prevencijai reikia sugriežtinti arba įrašyti papildomas taršos leidimo sąlygas, kuriame nurodo galiojančias keistinas sąlygas ir kaip jos turi būti pakeistos ir pateikia pagrindimą AAA sprendimui priimti tokių pažeidimų prevencijai reikia sugriežtinti arba įrašyti papildomas leidimo sąlygas (TIPK taisyklių 92.13 p.)

Kai NVSC 2 kartus per metus nustato, kad fizinis ar juridinis asmuo pažeidė taršos leidimo sąlygas, susijusias su kvapų valdymu, ir **pateikia sprendimą**, kad tokių pažeidimų prevencijai reikia sugriežtinti arba įrašyti papildomas taršos leidimo sąlygas, kuriame nurodo galiojančias keistinas sąlygas ir kaip jos turi būti pakeistos ir pateikia pagrindimą AAA sprendimui priimti (TL taisyklių 72.10 p.)

NVSC dalyvavimas panaikinant leidimo galiojimą

AAĮ 19¹ str. 14 d. 9 p. ir 19² str. 11 d. 9 p.

NVSC pranešimas, kuriame pateikiamas pagrindimas apie nustatytą TIPK leidimo galiojimo panaikinimo sąlygą, kai 3 kartus per metus nustatomi leidimo sąlygų pažeidimai, susiję su triukšmo arba kvapų normų viršijimu

NVSC pranešimas AAA pagal TIPK taisyklių 106 p. arba TL taisyklių 84 p. dėl AAĮ 19¹ str. 14 d. 9 p. ar 19² str. 11 d. 9 p. nustatytų leidimo galiojimo panaikinimo sąlygų

NVSC pranešimas, kuriame pateikiamas pagrindimas apie nustatytą taršos leidimo galiojimo panaikinimo sąlygą, kai 3 kartus per metus nustatomi leidimo sąlygų pažeidimai, susiję su kvapų normų viršijimu

leidimo galiojimo panaikinimo procedūrą AAA pradeda **gavusi NVSC pranešimą, kuriame pateikiamas pagrindimas apie nustatytą leidimo galiojimo panaikinimo sąlygą su patikrinimų aktais ir kitais susijusiais dokumentais.** (TIPKL taisyklių 106 p./TL taisyklių 84 p.)

Leidimo galiojimas panaikinamas per 3 d. d. nuo aplinkybių, dėl kurių turi būti panaikintas leidimo galiojimas, nustatymo dienos, neteikiant raštiško įspėjimo

NVSC teikiamos pastabos TIPK ir taršos leidimų paraiškoms. Netinkama praktika

3. Nepateikti kvapų taršos šaltinių emisijas pagrindžiantys kvapų laboratoriniai tyrimų protokolai, atitinkamai Taisyklių 22.11 papunkčio nuostatai.

Veiklos vykdytojas nesupranta, kodėl būtent reikalaujama pateikti esamus kvapų taršos šaltinių išmatuotas vertes, nors teisės aktai to nereikalauja, be to numatomos (planuojamos) veiklos atveju dar nėra ką tirti, nes veikla dar nevykdoma

22. Paraiškoje teikiami šie dokumentai ar įmonės patvirtinti jų nuorašai:

22.11.p. veiklos atitiktį triukšmo ribiniams dydžiams ir įrenginio skleidžiamų kvapų atitiktį visuomenės sveikatos saugos teisės aktams pagrindžiantys dokumentai (**laboratoriniai tyrimai, skaičiavimai**), planas su pažymėtais triukšmo šaltiniais, triukšmo įvertinimo taškais, kvapų šaltinių vietos žemėlapis su pažymėtu kiekvienu kvapo šaltiniu; kvapų ir cheminių medžiagų, skleidžiančių kvapus, sklidimą ir atitiktį visuomenės sveikatos saugos teisės aktams pagrindžiantys dokumentai (laboratoriniai tyrimai, skaičiavimai įrenginių techniniai dokumentai (specifikacijos), iš kurių galima matyti konkretaus įrenginio sąlygojamą triukšmo lygį ir (ar) kt.), kvapų valdymo (mažinimo) priemonės ir efektyvumo rodikliai. Kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, pateikiama nuoroda į poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentus

NVSC teikiamos pastabos TIPK ir taršos leidimų paraiškoms. Netinkama praktika

Paraiskoje pateikti kvapų sklaidos modeliavimo rezultatai parode, kad vykdomos veiklos metu išskiriamų kvapų didžiausia koncentracija susidaro virš mišrių komunalinių atliekų aikštelės ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės. Kvapų koncentracija RV viršija visoje Sąvartyno teritorijoje. Ties sanitarinės apsaugos zonos ribomis kvapų koncentracija sumažėja ir siekia 3,31-5,0 OUE/m³, o artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje yra 0,12-1,18 OUE/m³.

NVSC derindama paraišką TIPK leidimui pakeisti aprašė situaciją dėl triukšmo ir kvapų, tačiau nepateikė sąlygų ir užpildytų TIPKL taisyklių 5 priedo 17-19 punktų:

17. Leidžiamas triukšmo išmetimas, reikalavimai triukšmui valdyti ir triukšmo mažinimo priemonės.
18. Įrenginio eksploatavimo laiko ribojimas.
19. Leidžiamas kvapo išmetimas ir kvapų valdymo (mažinimo) priemonės.

NVSC teikiamos pastabos TIPK ir taršos leidimų paraiškoms. Netinkama praktika

5. užtikrinti, kad vykdomos ūkinės veiklos skleidžiamas kvapas artimiausioje gyvenamojoje, visuomeninėje aplinkoje neviršytų Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“, reglamentuojamos kvapo ribinės vertės;

6. užtikrinti, kad ūkinės veiklos vykdymo metu kvapo emisija iš kiekvieno taršos šaltinio neviršytų TIPK paraiškoje pateikto dydžio:

Sąlygos nustatomos kvapams iš taršos šaltinių ir kartu pateikiama sąlyga, kad nebūtų viršyta HN 121:2010 artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje.

?? - Ar nustatydama tokias sąlygas NVSC vertina atliktą įmonės kvapų modeliavimą, gautus rezultatus, kiek HN nustatytos ribinės vertės sudaro įmonės kvapai?

NVSC teikiamos pastabos TIPK ir taršos leidimų paraiškoms.

Netinkama praktika

Pastabos ne pagal kompetenciją

1. Tikslinti paraiškos, 2 priedo, specialiosios dalies, 2 lentelę „Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių fiziniai duomenys“.

Prašome pateikti objekto Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitą.

Pateikus objekto inventorizacijos ataskaitą, matyti, jog inventorizuotuose taršos šaltiniuose (toliau – t. š.) Nr. 010, 011, 012, 013, 014, 015, 016 išsiskiria kvapo slenkstį turintys teršalai – azoto oksidai (NO_x), tačiau Patikslintoje paraiškoje jie nevertinami, prašome tikslinti informaciją. Tuo pačiu tikslinti, kodėl skiriasi t. š. duomenys inventorizacijos ataskaitoje ir Patikslintoje paraiškoje (pvz. t. š. 006 temperatūra, srauto greitis ir kt.).

!! Specialiąją taršos leidimo paraiškos dalį „Aplinkos oro taršos valdymas“ pildo ir teikia veiklos vykdytojai, planuojantys eksploatuoti įrenginį, kuriame vykdoma ūkinė veikla atitinka TL taisyklių 1 priedo 2 dalyje nurodytus kriterijus

Pagal TL taisyklių

35. Specialiąją taršos leidimo paraiškos dalį „Kvapų valdymas“ pildo ir teikia veiklos vykdytojai, planuojantys eksploatuoti įrenginį, kuriame vykdoma ūkinė veikla atitinka bent vieną Taisyklių 1 priedo 1–6 punktuose nurodytą kriterijų, jei įrenginyje bus vykdoma Taisyklių 1 priedo 1 priedėlyje nurodyta veikla. Šioje dalyje pateikiama ši informacija (2 priedo 7 priedėlis):

35.1. stacionarių kvapų šaltinių duomenys – kvapų šaltiniai, išmetamųjų dujų rodikliai (srauto greitis, temperatūra, tūrio debitas), kvapų šaltinių veikimo trukmė;

35.2. kvapų šaltinio vietos žemėlapis su pažymėtu kiekvienu šaltiniu, informacija apie įrenginio skleidžiamų kvapų atitiktį visuomenės sveikatos saugos teisės aktams ir tai pagrindžiantys dokumentai (laboratoriniai tyrimai, skaičiavimai);

35.3. kvapų valdymo (mažinimo) priemonės ir jų efektyvumo rodikliai. Kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, pateikiama nuoroda į poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentus;

35.4. kvapų mažinimo priemonių efektyvumą įrodantys dokumentai.

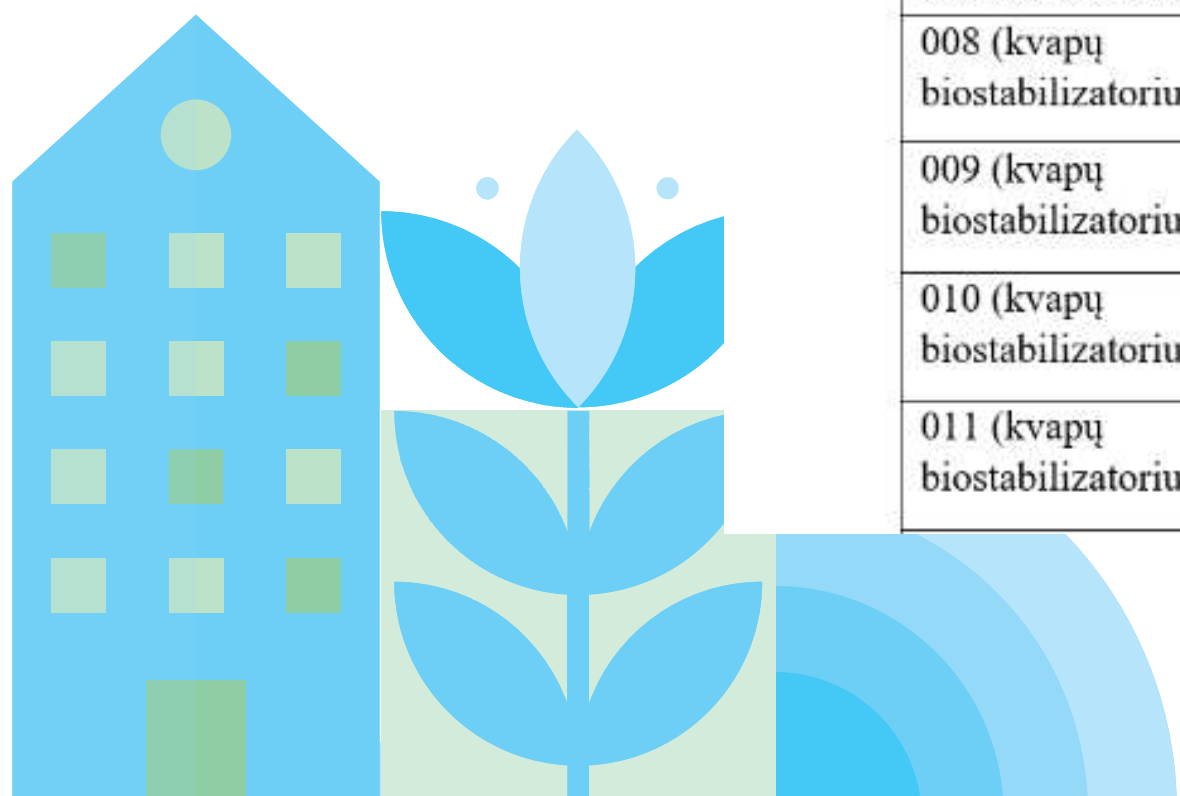
NVSC nustatomos sąlygos TIPK ir taršos leidimuose.

Netinkama praktika

Dar vis pasitaiko atveju, kai pateikiama nepakankama informacija.

Leidžiamas kvapų išmetimas:

Kvapo šaltinio Nr.	Kvapų valdymo (mažinimo) priemonės			Leidžiamas kvapo emisijos rodiklis, OUE/s
	Pavadinimas	Įrengimo vieta, koordinatės, LKS	Efektyvumas, proc.	
1	2	3	4	5
007 (kvapų biostabilizatorius)			70	350,0
008 (kvapų biostabilizatorius)			70	350,0
009 (kvapų biostabilizatorius)			70	350,0
010 (kvapų biostabilizatorius)			70	350,0
011 (kvapų biostabilizatorius)			70	350,0

NVSC nustatomos sąlygos TIPK ir taršos leidimuose. Netinkama praktika

?? Neaišku, kaip pasiekti leistiną **0 OUE/s** kvapo emisijos rodiklį, jei nenumatytos jokios kvapų valdymo (mažinimo) priemonės?

19.2 Kvapų valdymo (mažinimo) priemonių lentelė nepildoma, kadangi kvapų valdymo (mažinimo) priemonės nenumatomos, tačiau kvapų taršos šaltiniams nustatomos kvapų taršos šaltinių emisijos (20.1).

Kvapo šaltinio Nr.	Kvapų valdymo (mažinimo) priemonės			
	Pavadinimas	Įrenginio koordinatės, LKS	vieta, Efektyvumas, proc.	Leidimas kvapo emisijos rodiklis OUE/s; OUE/m ² /s
1	2	3	4	5

20. Kitos leidimo sąlygos ir reikalavimai pagal Taisyklių 65 punktą:

20.1 užtikrinti, kad ūkinės veiklos vykdymo metu kvapo emisijos iš kiekvieno kvapo taršos šaltinio neviršytų TIPK paraiškoje pateikto dydžio:

Kvapo šaltinio Nr.	Kvapų taršos šaltiniai		Leidimas kvapo emisijos rodiklis
	Pavadinimas	Įrenginio vieta, koordinatės, LKS	
001	Kaminas	X=581283; Y=6067219	0 OUE/s

NVSC nustatomos sąlygos TIPK ir taršos leidimuose. Netinkama praktika

NVSC ne visada nustato sąlygas pagal TIPKL taisyklių 5 priedo 18 punktą „Įrenginio eksploatavimo laiko ribojimas“ (dažniausiai tais atvejais, kai TIPK paraiškoje tokia informacija neteikiama)

NVSC nepateikus sąlygų įrenginio eksploatavimo laiko ribojimui, TIPK leidime įrašoma, kad *Įrenginio eksploatavimo laikas neribojamas*.

NVSC reikalavimai planuojamos ūkinės veiklos objekto patikrinimui prieš eksploatacijoje pradžią teikiams dokumentams.

Netinkama praktika

Informuojame, kad Aplinkos apsaugos agentūros Iarsos integruotos prevencijos ir kontroles leidimo (toliau – TIPK) Nr. VR-4.7-V-01-U-25/T-V.6-38/2023 20.2.4.papunktyje nustatyta sąlyga, kuri turi būti įgyvendinta iki veiklos pradžiios – „artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje turi būti užtikrinami Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų gyvenamoje aplinkoje“ patvirtinimo“ (toliau – HN 33:2011), reglamentuojami įmonės sukeliama triukšmo lygiai“.

Pastebime, kad tarp dokumentų pateiktų prie patikrinimo prieš veiklos pradžią nėra pateikti ūkinės veiklos ventiliatorių, džiovyklų ir kitos įrangos keliamo triukšmo matavimo protokolai (artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje Dovydiškių k. 5, Sodo g. 10A, Sodo g. 18, Leonpolio k.).

Atliekant objektų patikrinimus prieš eksploatacijoje pradžią atkreipti dėmesį į TIPKL taisyklių 20 p. nustatytas leidimo sąlygas (prieš veiklos pradžią, veiklos metu). *Aptariamu atveju 20.2.4. papunktyje nurodyta sąlyga, kuri turi būti įgyvendinta veiklos metu.*

Įrenginio paleidimas ūkinės veiklos objekte vykdomai veiklai ir kitai toje pačioje vietoje vykdomai techniškai su šia veikla tiesiogiai ar netiesiogiai susijusiai veiklai (pvz., pagalbinė veikla, be kurios įrenginys ar jo dalis negalėtų veikti), įskaitant įrenginio paleidimo ir derinimo darbus, **laikoma ūkinės veiklos vykdymo pradžia***.

* Planuojamos ūkinės veiklos objekto patikrinimo prieš eksploatacijoje pradžią tvarkos aprašo, patvirtinto LR AM 2021-07-30 įsakymu Nr. D1-444, 2 p.

Tinkama praktika - gerieji pavyzdžiai

19. Leidžiamas kvapo išmetimas ir kvapų valdymo (mažinimo) priemonės.

22 lentelė. Leidžiamas kvapų išmetimas

Kvapo šaltinio Nr.	Kvapų valdymo (mažinimo) priemonės			Leidžiamas kvapo emisijos rodiklis
	pavadinimas	įrengimo vieta, koordinatės, LKS	efektyvumas, proc.	
1	2	3	4	5
KV1	Pusiaus sauso dūmų valymo įrenginiai, naudojant negesintas kalkes (CaO) ir aktyvuotą anglį bei medžiaginių rankovinių filtrą, selektyvinio nekatalitinio redukavimo sistema (SNKV)	3 24134; 6175325	> 98	37706,86 OUE/s

19. Leidžiamas kvapo išmetimas ir kvapų valdymo (mažinimo) priemonės.

22 lentelė. Leidžiamas kvapų išmetimas

Kvapo šaltinio Nr.	Kvapų valdymo (mažinimo) priemonės			Leidžiamas kvapo emisijos rodiklis
	pavadinimas	įrengimo vieta, koordinatės, LKS	efektyvumas, proc.	
1	2	3	4	5
001	-	-	-	8,075 OUE/s
002	-	-	-	8,075 OUE/s
003	-	-	-	8,075 OUE/s
005	-	-	-	8,075 OUE/s
007	NVĮ biofiltras	X=6169932; Y=327717	70 %	2441,6 OUE/s
601-1	-	-	-	2,018 OUE/m ² /s
601-2	-	-	-	1,223 OUE/m ² /s
603	Filtrato kaupykla yra dengta brezentu	X=6170103; Y=327733	80 %	242,25 OUE/s*

* prašomas leisti kvapo emisijos rodiklis yra nurodytas nevertinant užlengimo.

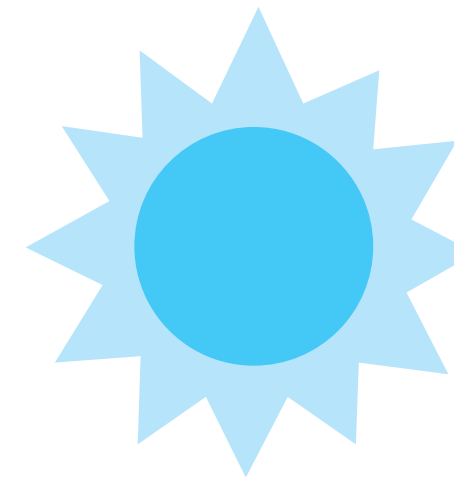
Kvapo šaltinio Nr.	Kvapų valdymo (mažinimo) priemonės				Leidžiamas kvapo emisijos rodiklis, OUE/s (plotiniams šaltiniams OUE/m ² /s)	
	pavadinimas	įrengimo vieta, koordinatės, LKS		efektyvumas, proc.		
1	2	3		4	5	
435	Kvapų biostabilizatorius pašarų papildai su benzoine rūgštimi	Tvirtas 1A (415 vnt. paršavedžių)	502915	6158076	50	1012
436			502914	6158116		1012
437			502913	6158156		1012
438			502925	6158147		1012
439	Kvapų biostabilizatorius pašarų papildai su benzoine rūgštimi	Tvirtas 1B (415 vnt. paršavedžių)	502913	6158210	50	809
440			502912	6158229		809
441			502912	6158250		809
442			502912	6158271		809
443			502911	6158290		809

1 lentelė. Leidžiamas kvapų skleidimas

Kvapo šaltinio Nr.	Kvapų valdymo (mažinimo) priemonės			Numatomas (prašomas leisti) kvapo emisijos rodiklis, OUE/s
	pavadinimas	įrengimo vieta, koordinatės, LKS	efektyvumas, proc.	
1	2	3	4	5
001	-	-	-	130,6
002	-	-	-	469,9
003	-	-	-	469,9
004	-	-	-	97,2

Ne vėliau kaip per 1 metus nuo 1 lentelėje nurodytų taršos kvapais šaltinių eksploatacijos pradžios, turi būti atlikti kvapo koncentracijos matavimai taršos kvapais šaltiniuose ir apskaičiuoti kvapo emisijos rodikliai (OUE/s). Jeigu pagal išmatuotą kvapo koncentraciją taršos kvapais šaltiniuose bus nustatyti didesni kvapų emisijos rodikliai negu nurodyti 1 lentelėje, turi būti patikslinta 1 lentelės dalis „Numatomas (prašomas leisti) kvapo emisijos rodiklis“. Pagal kvapų emisijos rodiklius apskaičiuota kvapo koncentracija gyvenamosios aplinkos ore neturi viršyti Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė“² 5 p. nurodytos kvapo koncentracijos ribinės vertės.

NVSC vaidmuo TIPK ir taršos leidimų procesuose

Labą dieną, nuo 2026 m. sausio 1 d. keičiasi leistina kvapo vertė, ar Aplinkos apsaugos agentūra kaip atsakingoji institucija yra numačiusi veiksmų susijusių su šiuo pakeitimu?

1. NVSC, vykdydamas AAĮ 19¹ str. 12 d. 3 p. arba 19² str. 9 d. 3 p. reikalavimus, nustato, kad pasikeitus arba įsigaliojus naujiems visuomenės sveikatos priežiūrą reguliuojantiems teisės aktams

TIPK leidime reikia nustatyti griežtesnes ar papildomas triukšmo ar kvapų valdymo sąlygas arba taikyti kitas triukšmo ar kvapų sumažinimo priemones

Taršos leidime reikia nustatyti griežtesnes ar papildomas kvapų valdymo sąlygas arba turi būti taikomos kitos kvapų sumažinimo priemonės

2. NVSC pateikia AAA konkrečią informaciją, koks turi būti AAA sprendimo turinys ir pateikia pagrindimą sprendimui priimti (*TIPKL taisyklių 92.12 p., TL taisyklių 72.9 p.*)

3. AAA, peržiūrėjusi leidimo sąlygas, priima sprendimą dėl prievolės pakeisti leidimą, surašo jį ant AAA blanko ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos pateikia veiklos vykdytojui, NVSC ir AAD

Kodėl ilgai veiklą jau vykdančios įmonės, prireikus pasikeisti, pvz., TIPK leidimo kvapų dalį, nėra įpareigosotos atlikti kvapo koncentracijos matavimų iš stacionarių taršos šaltinių, o dažnu atveju naudoja teorinius skaičiavimus (pagal įvairius koef. iš metodikų)?

TIPK ar taršos leidimas yra išduodamas/keičiamas planuojamai (numatomai) ūkinei veiklai, kuri paraiškos rengimo metu dar nėra vykdoma, todėl atlikti matavimus praktiškai nėra galimybių, todėl tarša vertinama atliekant teorinius skaičiavimus pagal galiojančias metodikas.

! Veiklos vykdymo metu gali būti tikslinamos leidimo sąlygos pagal atliktų matavimų rezultatus.

Klausimai diskusijai

1. Ūkio subjektai teikdami paraišką TIPK ar taršos leidimui pakeisti, nurodo, kad atliktas PVSŠ ir pateikia pagal šią ataskaitą gautus kvapų, triukšmo, oro taršos modeliavimo rezultatus.

Ar nagrinėjant paraišką patikrinama, ar paraiškoje teikiama informacija apie numatomas veiklos apimtis, naudojamas triukšmo, kvapų taršos mažinimo priemonės atitinka PVSŠ?

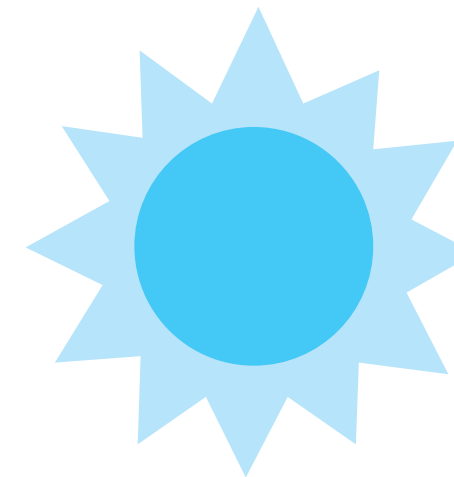
2. Pasitaiko atveju, kai tą pačią veiklą vykdančioms įrenginiams (pvz., katilinėms) nustatomos skirtingos sąlygos kvapų valdymui: vienu atveju leidžiamas kvapų išmetimas - 0, kitu atveju nurodomos skaitinės reikšmės.

Kas lemia tokį skirtingą sąlygų nustatymą analogiškiems įrenginiams?

3. Kaip identifikuojami kvapų taršos šaltiniai:

- pagal veikos vykdytojo pateiktą informaciją,
- pagal oro taršos šaltinius,
- pagal vykdomą veiklą,
- pagal kitus rodiklius (kokius) ?

NVSC vaidmuo TIPK ir taršos leidimų procesuose. Informacijos viešinimas

Visa informacija apie TIPK ir taršos leidimus skelbiama Aplinkos apsaugos agentūros tinklapyje <https://aaa.lrv.lt/lt/> nuorodoje Veiklos sritys> Taršos prevencija:

[Informacija apie gautas paraiškas TIPK leidimams gauti/pakeisti - Aplinkos apsaugos agentūra](#)

[TIPK leidimai - Aplinkos apsaugos agentūra](#)

[Informacija apie gautas Paraiškas Taršos leidimams gauti/pakeisti, sprendimai dėl Paraiškos priėmimo - Aplinkos apsaugos agentūra](#)

[Taršos leidimai nuo 2019 m. - Aplinkos apsaugos agentūra](#)

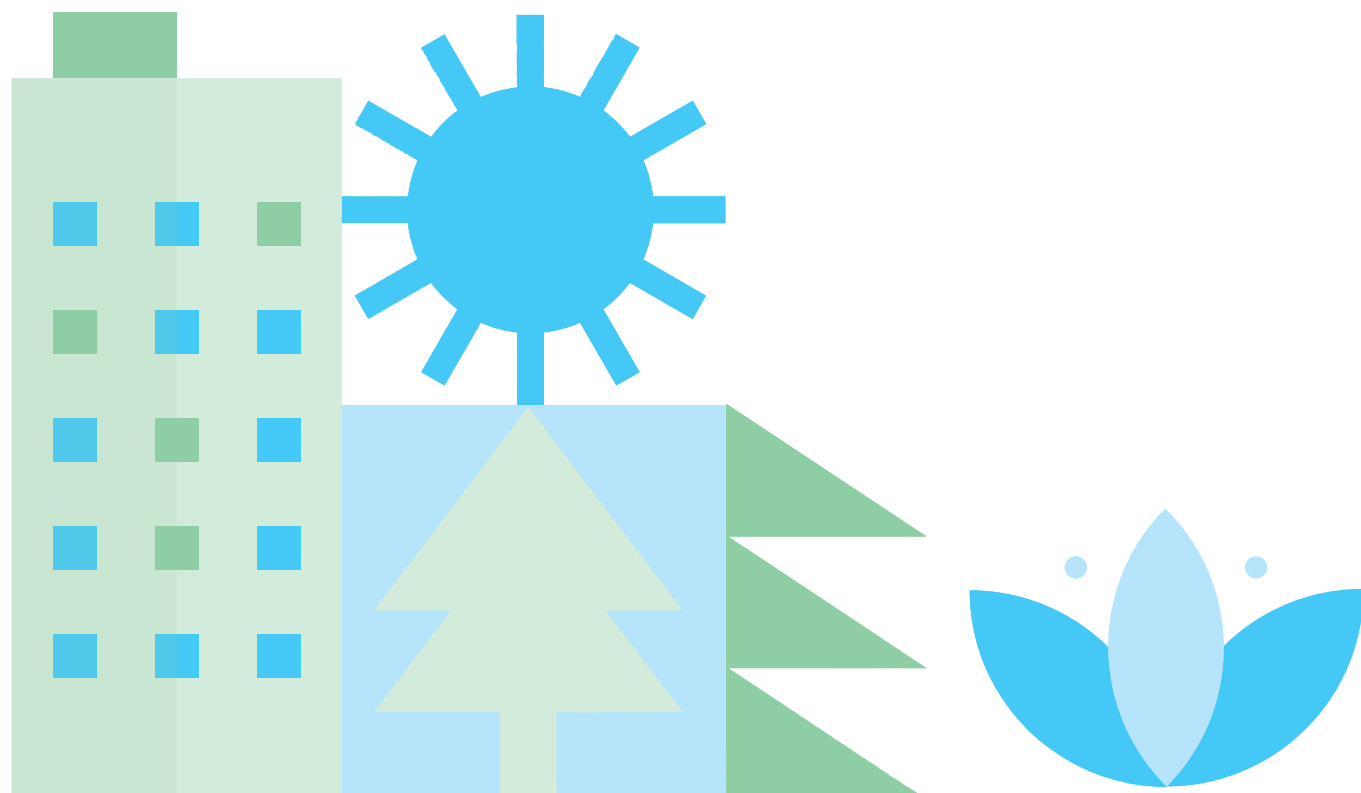
[Taršos leidimai 2014–2018 m. - Aplinkos apsaugos agentūra](#)

[Dažniausiai užduodami klausimai ir seminarų medžiaga - Aplinkos apsaugos agentūra](#)

[Kita taršos prevencijos informacija - Aplinkos apsaugos agentūra](#)

Kiekvieną dieną pati gamta mums primena,
kiek nedaug, kokių mažų dalykų jai reikia.
(Ciceronas Markas Tullius)

www.gamta.lt

+370 682 92653

aaa@gamta.lt

Juozapavičiaus g. 9, Vilnius